

*БПЖАҰО директордың 2021 жылғы
14 қаңтардағы № 12 н/қ бұйрығына
Қосымша 1
БПЖАҰО директорының
2021 жылғы 23 маусыындағы №44 н/қ
бұйрығымен өзгерістер енгізілді*

ҚР БҒМ «Болон процесі және академиялық ұтқырлық орталығы» ШЖҚ РМК

**Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру
бағдарламаларының тізілімі жөніндегі ереже**

Нұр-Сұлтан, 2021

Жалпы ереже

1. Осы жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының Тізілімі туралы ереже (бұдан әрі – ереже) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары (бұдан әрі – ЖЖОКБҰ) іске асыратын білім беру бағдарламаларын есепке алудың бірыңғай ақпараттық ортасын қалыптастыруға бағытталған жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының Тізілімін жүргізу тәртібін айқындайды.

2. Ереженің нормативтік құқықтық базасы:

- Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы (2007 жылғы 27 шілде № 319-III);

- Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары Тізіліміне енгізу және алып тастау алгоритмі (ҚР БҒМ 2020 жылғы 23 желтоқсандағы №536 «ҚР БҒМ 2018 жылғы 4 желтоқсандағы № 665 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» бұйрығы»;

- Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының Тізілімінен білім беру бағдарламаларын енгізуді, жаңартуды немесе алып тастауды мақұлдау жөніндегі комиссия отырысының 2021 жылғы 8 қаңтардағы №1 хаттамасы.

3. Осы алгоритмде пайдаланылатын негізгі ұғымдар:

1) жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының тізілімі (бұдан әрі – ББ тізілімі) – ЖЖОКБҰ әзірлеген білім беру бағдарламаларының тізбесін қамтитын ақпараттық жүйе;

2) білім беру саласындағы уәкілетті орган – білім беру саласындағы басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының орталық атқарушы органы;

3) оператор – Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Болон процесі және академиялық ұтқырлық орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны

4) білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – ББ) - оқытудың мақсатын, нәтижелері мен мазмұнын, білім беру процесін ұйымдастыруды және оларды іске асыру тәсілдері мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау өлшемшарттарын қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының бірыңғай кешені

5) қолданыстағы ББ – ЖЖОКБҰ-ның дайындық жүргізілетін ББ;

6) Жаңа ББ – ЖЖОКБҰ-да кадрларды даярлау Тізілімге енгізілгенге дейін жүзеге асырылмаған ББ;

7) инновациялық ББ – Қазақстан Республикасында баламасы жоқ ЖЖОКБҰ алғаш рет қолданысқа енгізілетін ББ;

8) оқыту нәтижелері – білім алушылардың білім беру бағдарламасын меңгеру бойынша алған, көрсететін білімінің, машықтарының, дағдыларының бағалаумен расталған көлемі және қалыптасқан құндылықтар мен қатынастар;

9) сарапшы – ЖЖОКБҰ профессорлық-оқытушылық құрамынан, «Болашақ» түлектерінің, Атамекен ҰКП өкілдерінен, инклюзия бойынша

мамандардан, салалық кәсіптік қауымдастықтардан, өндірістен ұлттық және халықаралық деңгейде сараптамалық жұмыс тәжірибесі бар жеке тұлға.

10) ББ паспорты – оқыту нәтижелері мен пәндерді қамтитын бағдарламаның қысқаша сипаттамасы, олардың кәсіптік саламен байланысының сипаттамасы (ұлттық біліктілік шеңберлерін, салалық біліктілік шеңберлерін қоса алғанда және кәсіптік стандарттар болған кезде), сондай-ақ еңбек сыйымдылығына және оқыту тіліне қатысты мәліметтерді қамтитын төлқұжаты.

4. ББ тізілімі есепке алу-ақпараттық функцияны орындайды, ББ дерекқорын енгізуді, сақтауды, іздеуді, жүргізуді автоматтандыруға, іске асырылатын ЖЖОКБҰ туралы мүдделі тараптарды хабардар етуге мүмкіндік береді.

5. ББ тізілімі қолданыстағы жоғары білімді басқарудың бірыңғай ақпараттық жүйесінде жүргізіледі.

6. ББ тізілімінде орналастырылған ББ паспорттарына қол жеткізу Интернет желісі арқылы ұсынылады.

7. ЖЖОКБҰ білім беру бағдарламаларын әзірлейді.

8. ЖЖОКБҰ ББ енгізуге, ББ-ны жаңартуға немесе ББ тізілімінен шығаруға өтінім береді.

9. ЖЖОКБҰ білім беру бағдарламасын алып тастау туралы шешім қабылдайды және операторға ЖЖОКБҰ-ның алқалы органы отырысының ББ-ны ББ тізілімінен алып тастау туралы хаттамасынан үзінді жібереді.

10. Оператор ББ тізілімінен ББ қосады, жаңартады немесе шығарады.

11. Оператор ББ-ны енгізуді, жаңартуды немесе ББ тізілімінен шығаруды мақұлдау бойынша комиссия (бұдан әрі – Комиссия) құрады. Комиссияның отырысы ЖЖОКБҰ өтінімдерін тіркеу, қарау және шешім қабылдау мақсатында айына кемінде 2 рет өткізіледі.

12. ЖЖОКБҰ және басқа да ұйымдар ББ тізілімінде тіркеуден өтеді, ал сарапшыларды оператор тіркейді.

13. Оператор ББ білім беру саласына сәйкес сарапшыларды айқындайды және білім беру бағдарламалары сарапшыларының тізбесін қалыптастырады.

14. ББ тізілімі 3 (үш) модульден тұрады.

15. «ББ-ны ББ тізіліміне енгізу» модулі мынадай функцияларды қамтиды:

- өтінім беру – ЖЖОКБҰ ББ паспорттары;
- оператордың ББ өтінім-паспорттарын қарауы;
- ББ паспорттарын сараптау;

- ББ паспорттын ББ-ны Тізілімге енгізу/ББ-ны қайтару/ББ-ны қабылдамау

16. «ББ тізіліміндегі ББ жаңарту» модулі келесі функцияларды қамтиды:

- ЖЖОКБҰ-ның ББ реестрінде ББ жаңартуға өтінім беруі;

- берілген өтінімдерді қарау мәртебесін қадағалау және өтінім мәртебесінің өзгеруі туралы хабарлама алу;

- пысықтауға жіберілген өтінімдерді редакциялау және түзетулерді ескере отырып, өтінімді қарауға қайта жіберу.

17. «ББ тізілімінен ББ Алып тастау» модулі ББ тізілімінен білім беру бағдарламасын алып тастауды көздейді.

18. Барлық рәсімдер толығымен автоматтандырылған.

19. Тізілімде өтінімдердің: «қарауда», «сараптама», «пысықтауға жіберілді», «пысықталды», «сарапшымен расталды», «мақұлданды», «қабылданбаған» мәртебелері көзделген.

20. ББ талаптарға сәйкес келмеген жағдайда пысықтауға жіберіледі. ББ-ны әрбір пысықтау пысықтауға жіберілген күннен бастап күнтізбелік 60 (алпыс) күннен аспайтын мерзімде жүргізіледі. Пысықтауға қайтарудың жол берілетін ең көп саны үш реттен аспайды. Пысықтауға үш реттен артық қайтарылған жағдайда ББ ағымдағы күнтізбелік жылы Тізілімге енгізуге қаралмайды. ЖЖОКБҰ ББ-ны келесі күнтізбелік жылға ББ тізіліміне енгізуге өтінімді қайта береді.

ББ Тізілімін жүргізу тәртібі

21. ЖЖОКБҰ ББ тізіліміне енгізуге өтінімді толтырады және операторға қарауға жібереді.

22. Оператор жанындағы Комиссия ЖЖОКБҰ өтінімін қарайды, 20 (жиырма) жұмыс күні ішінде толтырудың дұрыстығына тексеру жүргізеді. Оператор мынадай шешімдер қабылдай алады:

- себептерін көрсете отырып, ЖЖОКБҰ-ның пысықтауына ПБ жіберу;
- сарапшыға сараптамаға жіберу.

23. Оператор бір білім беру бағдарламасын сараптау үшін бір сарапшыны тағайындайды.

24. Оператор сарапшымен өтеулі қызметтер көрсету шартын жасайды және жасасады.

25. Оператор ПБ паспортын сараптамаға жібереді.

26. Сараптамадан кейін Оператор ББ тізілімінде ББ қосу/жанарту бойынша өтінімді түпкілікті өңдеуді жүзеге асырады. Бұл кезеңде Оператор келесі шешімдерді қабылдай алады:

- ББ тізіліміне енгізу;
- Қабылдамау / Мақұлдау.

27. Оператор мынадай жағдайларда ББ тізіліміне ББ енгізеді:

- сарапшылардың оң қорытындысы;
- оқу нәтижелеріне қол жеткізу коэффициенті - кемінде 75% (жетпіс бес пайыз);
- ББ пысықтаудың ең көп саны-3 (үш) реттен артық емес.

28. Оператор ББ тізіліміне пысықталған ББ-ны 20 (жиырма) күн ішінде енгізеді.

Білім беру бағдарламаларын сараптау

29. Объективтілік, құзыреттілік, анықтық, жариялылық, тәуелсіздік, кәсіби этика нормаларын сақтау сарапшы қызметінің негізгі қағидаттары болып табылады.

30. Бір сарапшы бірнеше білім беру бағдарламаларына сараптама жүргізе алады.

31. Сарапшы жұмыс істейтін ЖЖОКБҰ білім беру бағдарламасына сараптама жүргізуге жіберілмейді.

32. Сарапшы өзіне жіберілген білім беру бағдарламасына сараптаманы 30 (отыз) жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

33. Сарапшы:

- өтінімнің қабылданғанын растайды;

- ББ мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына, ұлттық біліктілік шеңберіне және салалық біліктілік шеңберлеріне, кәсіби стандарттарға сәйкестігін қарайды;

- ББ атауының бағдарлама мазмұнына және берілген білім беру саласына, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының Сыныптауышымен даярлау бағытына сәйкестігін талдайды;

- ББ паспортын толтырудың дұрыстығын үш тілде тексереді;

- оқу нәтижелеріне қол жеткізу дәрежесін анықтайды.

34. Сарапшы ББ тізіліміне ББ енгізу/жаңарту, ББ пысықтауға жіберу не бас тарту және ақпараттық жүйеге талдау нәтижесін қою арқылы деректерді енгізу туралы ұсыныс шығарады.

35. Сарапшы пысықталған ББ-ны 5 (бес) жұмыс күні ішінде қарайды.

36. Бір ББ сараптау жөніндегі сарапшының еңбек шығыны 3 (үш) сағат көлемінде бағаланады.

37. Оператор білім беру бағдарламаларын сараптау және ББ іске асыру сапасын сараптау қызметтеріне ақы төлейді.

38. Сарапшыларды іріктеу критерийлері:

- Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесіндегі / Кәсіптік саладағы жұмыс өтілі-кемінде 3 (үш) жыл;

- Білім беру бағдарламаларын әзірлеу тәжірибесі (ББ әзірлеу жөніндегі академиялық комитеттің/ шығармашылық/ жұмыс тобының мүшесі немесе басшысы ретінде) - кемінде 1 (бір) ББ әзірлеуге қатысу;

- Оқу процесін қамтамасыз ету үшін оқу-әдістемелік материалдарды әзірлеу тәжірибесі-кемінде 2 (екі) бірлік;

- Оқу - әдістемелік материалдардың (құралдар, тест тапсырмалары және т. б.) сыртқы сарапшысы ретіндегі жұмыс тәжірибесі-кемінде 1 (бір) жыл;

- Кәсіби саладағы жас мамандарға тәлімгерлік немесе оқыту тәжірибесі-кемінде 1 (бір) академиялық кезең;

- Тілдерді білуі-қазақ, орыс, ағылшын;

- Ғылыми / академиялық дәрежесінің болуы-құпталады;

- Аккредиттеу органдарының сарапшысы ретіндегі жұмыс тәжірибесі-құпталады;

- Халықаралық ұйымдар мен жобаларда, сондай-ақ ұлттық деңгейде білім және ғылым саласындағы сарапшы ретіндегі жұмыс тәжірибесі құпталады;

- Жоғары оқу орындарындағы аттестаттау комиссиясының мүшесі ретіндегі жұмыс тәжірибесі-құпталады;

- Салалық біліктілік шеңберін, кәсіби стандарттарды әзірлеуге қатысу тәжірибесі-құпталады;

- Оқу-әдістемелік кеңестің ұсынымы-құпталады.

Білім беру бағдарламаларын жаңарту

39. ЖЖОКБҰ ББ мерзімді бағалау негізінде білім беру бағдарламаларын уақтылы өзектендіруге жауапты болады.

40. ЖЖОКБҰ ББ тізіліміне ББ жаңартуға өтінім жібереді.

41. ББ тізіліміне сараптамасыз енгізілетін ББ жаңартуының ықтимал параметрлері:

- жақын сипаттамасы және оқыту нәтижелері бар қайталанатын пәндерді жою;

- пәнді бір циклден немесе компоненттен екіншісіне ауыстыру;

- оқытудың бар нәтижелерін сақтай отырып, кредитпен Пәннің еңбек сыйымдылығы көлемінің өзгеруі;

- оқу нәтижелерін өзгертпей таңдау компонентінің жаңа пәндерін қосу;

- оқытудың бар нәтижелерін сақтау кезінде пән сипаттамасын өзгерту (нақтылау).

42. Жаңартылған ББ келесі жағдайларда сараптамаға шығарылады:

- ББ оқыту мақсатын және/немесе нәтижелерін өзгерту;

- оқу нәтижелерін қалыптастырудың жалғыз мүмкін жолын қамтамасыз ететін пәндерді;

- базалық және бейінді пәндердің ЖОО компонентіне жататын жаңа пәндерді енгізу;

- оқу нәтижесінің төмен көрсеткіші.

43. ББ республикалық оқу-әдістемелік бірлестіктерге ұсыным беру жолымен жаңартылған жағдайда, білім беру бағдарламасы ББ тізілімінде сараптама жүргізбей жаңартылады.

Білім беру бағдарламасын алып тастау

44. Оператор комиссия шешіміне сәйкес ББ тізілімінен ББ-ны алып тастайды:

- ЖЖОКБҰ-ның себебін көрсете отырып, тізілімнен ББ алып тастау туралы өтініші;

- лицензиядан айыру, лицензияға қосымшалар;

- сарапшылар мен оператордың ескертулері бойынша ББ уақтылы пысықтамау және/немесе 3 (үш) реттен артық пысықтау;

- ББ тізіліміне енгізілген сәттен бастап 4 (төрт) жыл ішінде ББ жаңартылмауы туралы;

- мүдделі тараптардың қатысуымен іске асырылатын ББ сапа мониторингінің теріс нәтижелері;

- студенттерге, ББ түлектеріне, жұмыс берушілерге жүргізілген әлеуметтік сауалнаманың теріс нәтижелері (Пікірлер).